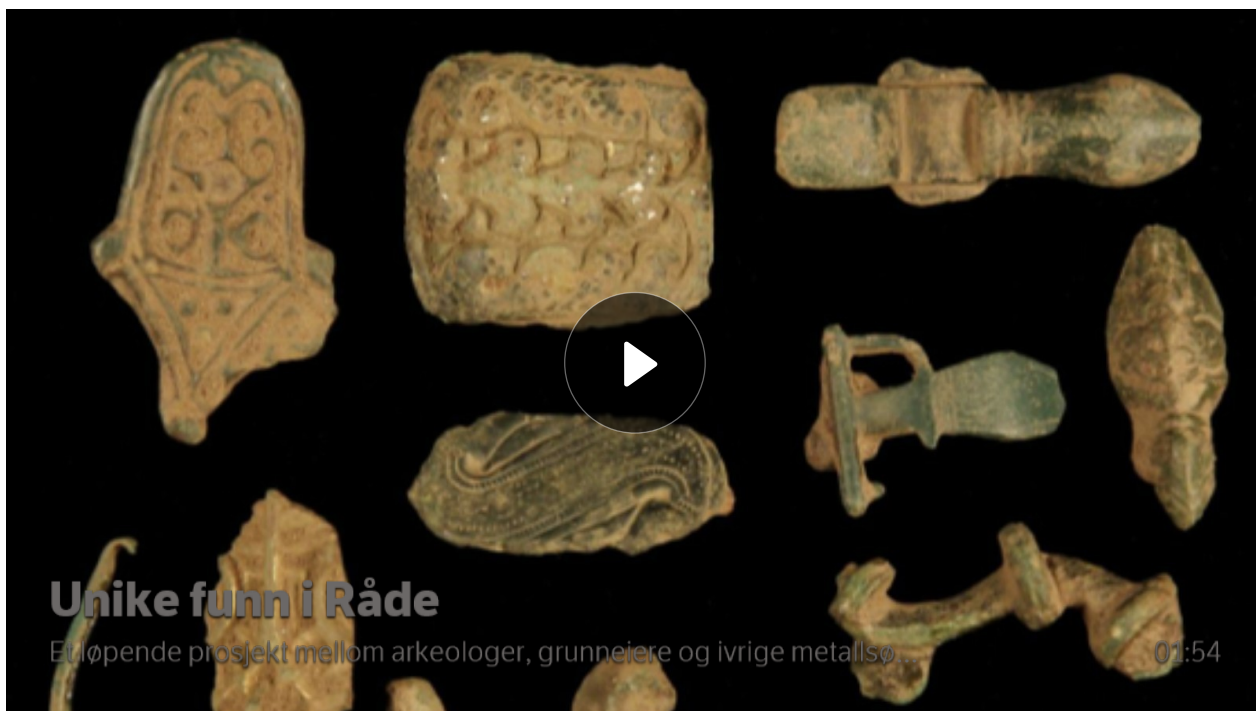

Unike funn fra romertid til vikingtid

Et løpende prosjekt mellom arkeologer, grunneiere og ivrige metallsøkere har avdekket spektakulært funn i Råde.

Unike historiske funn fra Missingen beviser at området var av stor betydning fra eldre romertid til vikingtiden. Her er noen av funnene.

Martin Tangen Schmidt Journalist

Hilde Erlingsen Journalist

Publisert 18. des. 2014 kl. 17:22

Artikkelen er
flere år
gammel.

For ti år siden oppdaget arkeologer, i forbindelse med byggingen av E6, en storgård fra eldre romertid cirka år 400 e.kr på Missingen i Råde.

Utgravningen viste et 61 meter langt langhus, den største funnet av sitt slag i Norden.

I april ble et titalls metallsøkere til et organisert søk av forsker ved kulturhistorisk museum, Birgit Maixner. Nå hun fått gjenstandene som funnet tilbake fra konservering.

– Nå ser man forgyldninger og andre ting som man ikke har sett på 1000 år helt tydelig, sier hun.

Slik har ingen sett dette frankiske funnet på 1000 år. Etter konserveringen kan man se detaljene.
FOTO: MARTIN TANGEN SCHMIDT / NRK

Tusen arbeidstimer

Maixner er leder av det som er et slags pilotprosjekt hvor man samler alle frivillige krefter rundt et lokalhistorisk prosjekt.

I etterkant har hobbymetallsøkere søkt i området like i nærheten, hvor det stadig ble gjort nye funn.

Maixner er svært takknemlig for engasjementet, og synes det er morsomt å jobbe sammen med hobbymetallsøkere.

– Jeg har regnet ut at folk har brukt over tusen arbeidstimer i prosjektet mitt, det er helt enormt, sier hun.

Les også: [Løp etter bikkja - snublet over helleristning fra bronsealderen](#)

Unikt i Norge

Resultatene fra søket i april viste at det har ligget et tilknyttet verksted til storgården, hvor de laget gjenstander av gull og sølv.

Det spesielle er at de har funnet kvalitets gjenstander fra mange forskjellige tidsepoker, på et og samme sted. Det beviser at her har det vært kontinuerlig aktivitet gjennom tusen år.

– Storgården blir fraflyttet ved inngangen til folkevandringstiden, det vil si 400 år e.kr. Men funnene fra verkstedsarealet de fortsetter, forteller Maixner.

De fortsetter kontinuerlig helt inn til vikingtiden, og det er noe helt unikt som vi så langt ikke har påvist i Norge.

Det kan tyde på at området var kontrollert av en rik Høvding.

Noen av funnene fra vikingtiden antar man er fra kontakter langveisfra. Slik som en kufiske mynt fra arabiske land og et frankisk beslag fra dagens Tyskland og Frankrike.

Birgit Maixner, forsker ved kulturhistorisk museum.

FOTO: MARTIN TANGEN SCHMIDT / NRK

Denne mynten kommer fra et arabisk land. Man kan se den arabiske skriften.

FOTO: MARTIN TANGEN SCHMIDT / NRK

– Alle disse funnene betyr at vi må anta at det må ha ligget en storgård også fra vikingtiden et sted i området, sier Maixner.

Les også: [Malte arkeologene rett og slett feil?](#)

Skattene kan bli utstilt i Råde

Samtidig som letingen fortsetter, kan man også i fremtiden kanskje se dem utstilt i Råde.

Kommunen planlegger nå å bygge et kulturhus inspirert av langhuset fra romertiden.

– Det er bred politisk vilje for å få det til, sier ordfører i kommunen, René Rafshol (H).

Ordfører i Råde, René Rafshol.

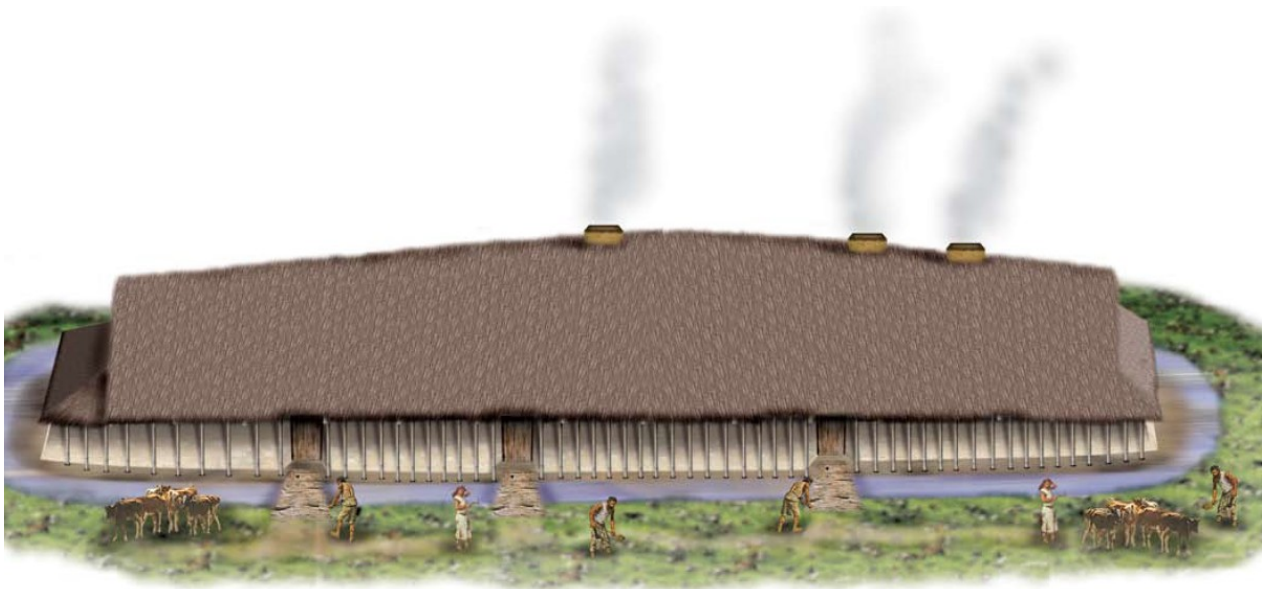
FOTO: MARTIN TANGEN SCHMIDT / NRK

Kommunen trenger et slikt signalbygg mener han. Han ser for seg at bygget skal huse en kulturscene, allaktivitetshus, kulturskole, bibliotek og utstillinger av kulturminner.

– Nå har vi to muligheter, den ene er å stille ut ting permanent som er funnet i Rådet.

Det andre er å ha en arena også for Østfold ikke minst, og få et felles området hvor man kan ha variasjon på utstillinger.

Ordføreren tar sikte på å få bygget ferdigstilt før jul 2016.

Slik ser ordføreren for seg at kulturhuset kan se ut.

FOTO: EGIL TANGEN / ILLUSTRASJON

Applauderer forslaget

Birgit Maixner har vært i kontakt med ordføreren, og mener dette er en gylden mulighet for kommunen å løfte seg som et kulturminnesentrum.

– At kommunen har valgt akkurat langhuset for å uttrykke at de grunner mye av sin identitet på arkeologi og historie synes jeg er fantastisk, sier hun.

Råde har en av de tetteste bestander av kulturminner i Norge.

Samtidig understreker forskeren at alle som vil prøve seg som metallsøker må holde seg til kulturminneloven.

Den sier at det er forbudt å søke på områder som allerede er fredet.

Les også: [Fant 7000 år gammel steinøks i grøfta](#)

Publisert 18. des. 2014 kl. 17:22

SISTE NYTT FRA ØSTFOLD:

- **12:31 Fredrikstadfolk må koke vannet** Beboere i Høyfjellveien i Fredrikstad må koke alt vann som skal drikkes eller brukes til matlaging. Det melder Fredrikstad kommune på Twitter. Årsaken er at det trolig har kommet forurenset vann i vannledningen i området.
- **11:23 Temperaturene går ned** Neste uke kan det bli lavere temperaturer og regn. Det sier statsmeteorolog Kristian Gislefoss. Etter flere varme og tørre uker kan dermed høytrykksperioden være over.

+ Vis flere

Opphavsrett NRK © 2018

Ansvarlig redaktør: Thor Gjermund Eriksen

Nettsjef: Hildegunn Soldal